

MITOVI O CRNAČKIM IZUMIMA

Vjerojatno ste čuli za tvrdnju: Da nije bilo genijalnosti i energije afro-američkih izumitelja, živjeli bismo u svijetu bez semafora, maslaca od kikirikija, banaka krvi, žarulja sa žarnom niti, i brojnih drugih stvari koje danas uzimamo zdravo za gotovo a bez kojih bi teško mogli zamisliti život.

Takva uvjerenja obično potječu iz knjiga ili članaka o crnačkoj povijesti. S obzirom da većina autora nije mnogo zainteresirana za povijest tehnologije ako se ne ističe crnački doprinos, njihove priče imaju tendenciju biti pune nejasnoća, pukih želja ili nestvarnih uljepšavanja bez povijesnih osnova. Odsustvo povijesne perspektive vodi ka nastranom precjenjivanju originalnosti i važnosti: ponekad je neznatno izmijenjena verzija postojeće tehnologije smatrana za originalni izum te vrste; ponekad su izumi ili inovacije s malo ili bez trajne vrijednosti predstavljani kao veliki napredak, čak i ako ne postoji stvarni dokaz da su ikad upotrebljavani. Nažalost, neke pogreške i pretjerivanja su zadobile iluziju kredibiliteta ponavljanjem u mainstream medijima, osobito tijekom Black History Month (vidjeti primjere za javnu rasvjetu i dasku za glačanje). Kada se mitovi ne preispituju predugo vremena, oni počinju zasjenjivati istinu. Zato sam odlučio razjasniti neke stvari. Iako ova stranica ne pokriva svaku sumnjivu tvrdnju o izumima koja postoji, može barem poslužiti kao upozorenje da nikada ne uzimate takve tvrdnje zdravo za gotovo. Svaki od predmeta naprijed navedenih je naznačen sa svojim navodnim crnačkim izumiteljem skupa s godinom kada je navodno izumljen, te nešto o pravom porijeklu izuma ili bar ranijim primjerkom.

Semafor

Izumio Garrett A. Morgan 1923-e? Ne!

Prvi poznati semafor pojavio se u Londonu 1868-e pokraj zgrada Parlamenta. Dizajnirao ga je JP Knight, sastojao se od dva kraka i dvije plinske svjetiljke. Najraniji ulični semafori bili su Lester Wire-ova dvobojna verzija postavljena u Salt Lake Cityju oko 1912-e, sistem Jamesa Hoge-a (US izum #1,251,666) instaliran u Clevelandu od strane American Traffic Signal Company 1914-e, i četveroredna crveno žuto zelena svjetla Williama Potts-a postavljena u Detroitu početkom 1920-e. Njujorški prometni stupovi također su 1920-e počeli emitirati trobojne signale.

Križni semafor Garreta Morgana, s kojim se upravljalo ručicom nije bio među prvih pedeset patentiranih semafora; niti je bio „automatski“ kao što se ponekad tvrdilo; niti je odigrao ikakvu ulogu u evoluciji modernih semafora. Za detalje vidi: [Inventing History: Garrett Morgan and the Traffic Signal](#).

Maska za disanje

Garret Morgan 1914-e? Ne!

Otkriće gas maske prethodi Morganovom uređaju za disanje nekoliko desetljeća. Rane verzije konstruirali su škotski kemičar John Stenhouse 1854-e i fizičar John

Tyndall sedamdesetih godina devetnaestog stoljeća, među mnogim drugim izumiteljima prije Prvog svjetskog rata. Vidjeti: [The Invention of the Gas Mask](#).

Maslac od kikirikija

George Washington Carver (koji je započeo istraživati kikiriki 1903-e)? Ne!

Azteci su kikiriki, koji potječe iz tropa, mljeli u ljepljivu smjesu prije više stotina godina. Dokaz za moderni maslac od kikirikija dolazi od US patenta #306727 odobrenog Marcellusu Gilmore Edsonu iz Montreala (Quebec) 1884-e, za proces mljevenja pečenog kikirikija između zagrijanih površina dok kikiriki ne bi dostigao „tekući ili polutekući stadij.“ Kada bi se proizvod ohladio, postao bi ono što je Edson opisao kao „maslac, pomada ili mast.“ George A. Bayle mlađi, vlasnik hranidbenog lanca u St. Louisu, je 1890-e proizvodio maslac od kikirikija i prodavao ga iz bačvi. J. H. Kellogg, poznat po žitaricama, osigurao je US patent #580787 1907-e za svoj „proces pripremanja kikirikijevog mesa“ čime bi se proizvela „ljepljiva tvar nalik paštetu“ koju je Kellogg nazvao „maslac od kikirikija.“

George Washington Carver

“Otkrio“ stotine novih i važnih koristi od kikirikija? Otac industrije kikirikija? Revolucionalizirao južnjačku agrikulturu SAD-a? Ne!

Istraživanje Barry-a Mackintosh-a, koji je služio kao nadležni povjesničar za National Park Service (koji upravlja G. W. Carver National Monument), pokazalo je sljedeće:

Većina Carverovih kreacija od kikirikija i slatkog krumpira su bile ili neoriginalne, ili nepraktične ili nesigurne efikasnosti. Ni jedan proizvod nastao u njegovom laboratoriju nije bio široko prihvaćen.

Uspješne godine za južnjačku proizvodnju kikirikija nastale su prije, a nisu bile rezultat Carverove promocije usjeva.

Carverov rad ne bi li unaprijedio regionalnu praksu na farmama nije bio od pionirskog znanstvenog značaja i imao je malo dokazanog utjecaja.

Da biste vidjeli kako je Carver dobio „popularnu reputaciju koja daleko nadilazi njegova dostignuća,“ pročitajte Mackintosh-ev odličan članak [George Washington Carver: The Making of a Myth](#).

Automatski podmazivač

Elijah McCoy unaprijedio je industriju 1872-e izumivši prvi stroj za automatsku podmazivanje strojeva? Ne! Izraz „Real McCoy“ nastao je da bi se razlikovali Elijahovi izumi i jeftine imitacije? Ne!

Uljna posuda (Oil cup), koja automatski i neprestano dobavlja mazivo za strojne dijelove dok stroj radi, prethodi McCoy-ovoj karijeri; opis jedne se pojavljuje šestog svibnja 1848-e od strane Scientific American. Automatski „premještajući podmazivač“ za parne motore izumio je 1860-e John Ramsbottom od Engleske, a 1862-e značajno

ga je unaprijedio njegov sunarodnjak James Rescoe. „Hidrostatski“ podmazivač nije izumljen do 1871-e.

Razne varijante Real McCoy-a koje se pojavljuju u škotskoj literaturi datiraju iz barem 1856-e, - znatno prije nego li je Elijah McCoy započeo dizajnirati podmazivače.

Dokaz i izvori: [The not-so-real McCoy](#).

Također vidjeti: [The Fake McCoy](#) i [Did Somebody Say McTrash?](#).

Banke Krvi

Dr. Charles Drew 1940-e? Ne!

Tijekom Prvog Svjetskog Rata, dr. Oswald H. Robertson iz američke vojske očuvao je krv u citrat-glukoznoj otopini i pohranio je u ohlađene spremnike za kasnije transfuzije. To je bilo prvo korištenje „banke“ krvi. Sredinom tridesetih godina prošlog stoljeća Rusi su uspostavili nacionalnu mrežu koja bi olakšala sakupljanje, tipiziranje i skladištenje krvi. Bernard Fantus je 1937-e, pod utjecajem ruskog programa, ustanovio prvu bolničku banku krvi u SAD-u u Chicago's Cook County Hospital. Fantus je bio taj koji je skovao izraz „banka krvi.“ Vidjeti: [značajke transfuzije](#) od American Association of Blood Banks.

Krvna plazma

Da li je Charles Drew „otkrio“ (otprilike 1940-e) da se plazma može izdvojiti od pohraniti odvojeno od ostatka krvi, te time revolucionirao medicinu transfuzije? Ne!

Mogućnost korištenja krvne plazme za svrhe transfuzije je poznata barem od 1918-e, kada ju je engleski fizičar Gordon R. Ward sugerirao u medicinskom časopisu. Sredinom tridesetih godina prošlog stoljeća, John Elliot je unaprijedio ideju, ističući prednosti plazme ograničenog roka trajanja i kompatibilnost darivatelja-primatelja, i 1939-e on i troje kolega izvještavaju da su upotrijebili uskladištenu plazmu u 191 transfuziji. (Vidjeti: [povijesne bilješke](#) o korištenju plazme.) Charles Drew nije bio zaslužan za bilo koje istaknuto znanstveno ili medicinsko otkriće; najveće dostignuće njegove karijere leži u nadziranju i sunadziraju glavnih programa za sakupljanje i skladištenje krvi i plazme. Više: [Charles Drew Mythology](#).

Plan grada Washington DC-a

Benjamin Banneker? Ne!

Pierre-Charles L'Enfant kreirao je izgled Washington DC-a. Banneker je pomagao Andrewu Ellicottu u pregledavanju federalnog teritorija, ali nije odigrao izravnu ulogu u stvarnom planiranju grada. Priču u kojoj Banneker rekonstruira gradski dizajn iz pamćenja nakon što je L'Enfant pobjegao s planovima (s implikacijom da bi projekt propao da nije bilo Bannekera) su [razotkrili povjesničari](#).

Žarulja sa žarnom niti

Lewis Latimer je izumio ugljičnu žarnu nit 1881-e ili 1882-e? Ne!

Engleski kemičar/fizičar [Joseph Swan eksperimentirao je s usijanom svijetlećom žarnom niti](#) od ugljika još 1860-e, i 1878-e razvio bolji dizajn koji je patentirao u Britaniji. Na drugoj strani Atlantika, Thomas Edison je uspješno razvio žarulju sa ugljičnom žarnom niti, dobivajući za nj patent u siječnju 1880-e (#223898), prije nego li je Lewis Latimer išta učinio u vezi električne rasvjete. Od 1880-e nadalje, prispjelo je nebrojeno mnogo patenata u inovacijama izrade te dizajna žarne niti. (Edison ih je [imao preko 50](#)). Ni jedan od dvoje Latimerovih patenata u vezi žarne niti iz 1881-e i 1882-e nisu bili među [najvažnijim inovacijama](#), niti su učinili da žarulja [traje duže](#), niti postoji razlog za povjerovati da su usvojeni izvan Hiram Maxim-ovog poduzeća gdje je Latimer radio u to vrijeme. (Edisonovo poduzeće ga nije zaposlilo sve do 1884-e, prvenstveno kao crtača i vještaka u parnicama u vezi s patentima).

Latimer također nije izumio prvi [navojni priključak](#) za žarulju niti napisao prvu [knjigu o električnoj rasvjeti](#).

Operacija srca (prva uspješna)

Dr. Daniel Hale Williams 1893-e? Ne!

Dr. Williams nije izliječio ranu na samom srčanom mišiću, nego na ovojnici koja ga okružuje, na perikardijumu. Ta operacija nije bila prva te vrste: [Henry Dalton](#) iz St. Louisa izveo je gotovo identičnu operaciju dvije godine ranije, a pacijent se potpuno oporavio. Desetljećima prije, Španjolac [Francisco Romero](#) izveo je prvu uspješnu operaciju perikardijuma uopće, urezavši perikardijum da ocijedi tekućinu koja je okruživala srce.

Kirurgiju samog ljudskog srčanog mišića, ne samo perikardijuma, je prvi put uspješno izveo [Ludwig Rehn](#) iz Njemačke kada je 1896-e izliječio oštećenu desnu komoru. Više od 59 godina kasnije došlo je do kirurgije na otvorenom srcu, predvođene John Lewisom, C. Walton Lillehei-om (često nazivanim „ocem kirurgije otvorenog srca“) i John Gibbon-om (koji je izumio uređaj za pluća i srce).

"Treća tračnica"

Granville Woods 1901-e? Ne!

Werner von Siemens prvi je koristio elektrificiranu treću tračnicu kao sredstvo za napajanje željezničkih vozila kada je 1879-e demonstrirao eksperimentalni električni vlak u Berlin Industrial Exhibition. U SAD-u, Leo Daft engleskog porijekla koristio je sistem treće tračnice da bi 1885-e elektrificirao Baltimore & Hampden linije. Prvi metro vlakovi na električno napajanje, koji su debitirali u Londonu u jesen 1890-e, također crpe snagu iz treće tračnice. [Detalji...](#)

Željeznički Telegraf

Granville Woods spriječio je željezničke nesreće i spasio nebrojene živote izumivši željeznički telegraf (patentiran 1887-e), koji je omogućio komunikaciju prema i sa vlakova u vožnji? Ne!

Najraniji patenti željezničkih telegrafa datiraju barem [iz 1873-e](#). Lucious Phelps je bio prvi izumitelj u tom polju da bi privukao široko rasprostranjenu pažnju, a telegrami koje je izmijenio na željezničkoj relaciji New York-New Heaven & Hartford u siječnju 1885-e su pohvaljeni dvadeset-prvog veljače 1885-e od strane Scientific American kao „vjerojatno prvi ikad poslani prema i sa vlaka u vožnji.“ Phelps se zadražio na prvoj crti u razvijanju tehnologije i krajem 1887-e je već imao [14 patenata SAD-a](#) u svom vlasništvu. Pridružio se timu koji je vodio Thomas Edison, koji je započeo raditi na svom „bežičnom telegrafu“ za vlakove, i zajedno su na Lehigh Valley Railroad-u konstruirali jedan od jedinih samoindukcijskih telegrafskih sistema koji su ikada korišteni u komercijalne svrhe. Iako je telegraf tehnički bio uspjeh, nije ispunio želju kupaca, i nikad na tržištu nije zasjenio prijašnji telegraf za vlak. Nema dokaza da je ikada izrađen ijedan komercijalni željeznički telegraf zasnovan na patentima Granville Woods-a. [O slučaju kolizije patenata](#)

Kamion hladnjača

Frederick Jones (s Josephom Numero) 1938-e? Ne! Da li je Jones izmijenio prehrambene navike Amerikanaca čineći mogućim prenošenje na daljinu pokvarljive hrane? Ne!

Brodovi hladnjače i željeznički vagoni su prevozili pokvarljivu hranu preko oceana i kontinenta čak i prije nego li se Jones rodio (vidjeti: [vremenska crta transporta hladnjačama](#)). Kamioni s mehanički hlađenim prostorom za teret pojavili su se na ulicama barem još krajem dvadesetih godina prošlog stoljeća (vidjeti [dokaz](#)). Daljnji razvoj kamiona hladnjača je bio više proces postepene evolucije nego radikalne promjene.

Zračna kočnica/automatska zračna kočnica

Granville Woods 1904-e? Ne!

Dvadeset-dvogodišnji George Westinghouse je 1869-e dobio SAD patent #88929 za uređaj za kočenje upravljani komprimiranim zrakom, te iste godine organizirao Westinghouse Air Brake Company. Mnogi od 361 patenta koje je prikupio tijekom svoje karijere bili su u vezi varijacija i unapređenja zračnih kočnica, uključujući njegovu prvu „automatsku“ verziju iz 1872-e (US#124404).

Klima uređaj

Frederick Jones 1949-e? Ne!

Dr. Willis Carrier izradio je prvi stroj koji je kontrolirao i temperaturu i vlažnost zraka u zatvorenom prostoru. Dobio je prvi od mnogih patenata 1906-e (US patent#808897, za „Apparatus for Treating Air“). Godine 1911-e objavio je formulu koja je postala znanstvena osnova za dizajn klima uređaja, a četiri godine kasnije osnovao je Carrier Engineering Corporation za razvoj i izradu klima uređaja.

Zračni brod

J.F. Pickering 1900-e? Ne!

Francuski inženjer Henri Giffard uspješno je 1852-e uzletio zračni brod pogonjen vlastitim motorom. The La France, zračni brod kojeg su 1884-e izradili Charles Renard i Arthur Krebs sastojao se od električnog motora i s njim se bolje upravljalo. Godine 1900-e uzletio je Count Ferdinand von Zeppelin-ov prvi zračni brod s rešetkastom konstrukcijom. Od stotina izumitelja nagrađenih patentima za konstrukcije i modifikacije ranih zračnih brodova, tek ih je nekoliko uspjelo izraditi ili uzletjeti svoju letjelicu. Čini se da ne postoji nikakav zapis o tome da se „Pickerov zračni brod“ ikada odvojio od zemlje.

[Baza patenata avijacije SAD-a 1799 - 1909-e](#)

Automatsko kvačilo željezničkog vozila

Andrew Beard je izumio Jenny kvačilo"1897-e? Ne!

Janney kvačilo je dobilo ime po veteranu američkog građanskog rata Eli H. Janney-u, koji je 1873-e izumio uređaj (SAD patent #138405) koji je automatski povezivao dva vagona nakon što su dovedeni u kontakt. Također poznat kao „zglobno kvačilo“, Janney-ev izum nadomjestio je opasno „karika i zatik“ kvačilo i postao osnova za današnje standardno kvačilo. Modificirano zglobno kvačilo Andrewa Beard-a je bilo samo jedno od otprilike osam tisuća varijacija kvačila patentiranih do 1900-e. Vidjeti [povijest automatskog kvačila](#) i također [The Jeanny Coupler](#).

Automatski mjenjač brzina

Richard Spikes 1932-e? Ne!

Prvi automobil s automatskim mjenjačem koji je prispjeo na tržište dizajnirala su braća Sturtvant iz Massachusettsa 1904-e. SAD patent #766551 bio je prvi od više patenata na njihovom mehanizmu mjenjača. Tehnologija automatskih mjenjača se nastavila razvijati, stvorivši stotine patenata i [brojne eksperimentalne jedinice](#); ali zbog cijene, upitne pouzdanosti i početnog nedostatka potražnje, prošlo je nekoliko desetljeća prije nego li su vozila s automatskim mjenjačima postala uobičajena na cestama.

Okvir bicikla

Isaac R. Johnson 1899-e? Ne!

Comte Mede de Sivrac i Karl von Sauerbronn izradili su otprilike 1791-e i 1816-e primitivne verzije bicikla. Okvir Johna Stanley-a iz 1885-e, „sigurni bicikl“ podsjećao je na moderni bicikl.

Mobitel

Henry T. Sampson 1971-e? Ne!

Šestog srpnja 1971-e, Sampson i su-izumitelj George Miley dobili su patent za

„gama električnu ćeliju“ koja je pretvarala ulazno gama zračenje u izlazni elektricitet. (Među prvima koji su to napravili bio je Bernhard Bross, SAD patent #3122640, 1964-e). Kakve veze, pitate se, ima gama zračenje s tehnologijom mobilne komunikacije? Odgovor: nikakve. Neki multikulturni pseudo-povjesničar je vjerojatno vidio riječi „električno“ i „ćelija“ i pomislio „mobitel“.

Otac mobitela je [Martin Cooper](#) koji je prvi demonstrirao tehnologiju 1973-e.

Sat (prvi u Americi)

Benjamin Banneker izradio je prvi Američki kronometar 1753-e? Ne!

Abel Cottey, kvekerski urar iz Philadelphije, izradio je sat koji datira iz 1709-e (izvor: Six Quaker Clockmakers, Edward C. Chandlee; Philadelphia, The Historical Society of Pennsylvania, 1943). Bannekerov biograf Silvio Bedini nadalje pobija mit:

Nekolicina urara je već bila etablirana u koloniji [Maryland] prije nego li je Banneker izradio sat. Samo u Annapolisu bila su najmanje četvorica takvih obrtnika prije 1750-e. Među njima možemo spomenuti Johna Battersona, urara koji se 1723-e preselio u Annapolis; Jamesa Newberry-a, urara koji je oglašavao u Maryland Gazette dvadesetog srpnja 1748-e; Johna Powella, urara za kojeg se vjeruje da je bio vezan ugovorom i da je radio 1745-e; i Powellovog učitelja, Williama Roberts-a.

Silvio Bedini, *The Life of Benjamin Banneker* (Baltimore: Maryland Historical Society, 1999-e)

Sušilica za odjeću

George T. Sampson 1892-e? Ne!

„Sušilica za odjeću“ opisana u Sampsonovom patentu bila je zapravo postolje za prostiranje odjeće pokraj štednjaka, i smatrana je „unapređenjem“ sličnih čudnih naprava:

Moj izum odnosi se na unapređenje sušenja odjeće... Predmet mog izuma jest spriječiti da odjeća bude preblizu štednjaka pomoću tako konstruiranih okvira da mogu biti spremno postavljeni u odgovarajući položaj i stavljeni u stranu kada nisu potrebni. SAD patent #476416, 1892.

Devetnaest godina ranije, već je postojalo preko 300 SAD patenata za takve „sušilice odjeće“.

Francuz imenom Pochon je 1799-e izradio prvu poznatu sušilicu-pokretanu ručicom, koja je okretala metalni bubanj s rupicama za ventilaciju i koja se držala iznad pare. Električne sušilice pojavile su se u prvoj polovici dvadesetog stoljeća.

Lopatica za smeće

Lloyd P. Ray 1897-e? Ne!

Dok je pravi izvor lopatice za smeće izgubljen u izmaglici (prašini?) vremena, barem nam je poznato da SAD patent #20811 za „lopaticu za smeće“ dodijeljen T. E.

Mcneillu 1858-e. To je bio prvi od otprilike 164 SAD patenata za lopatice za smeće koji prethodi onome Lloyda Raya. Vidjeti: [dustpan list](#).

Mikser za jaja

Willie Johnson 1884-e? Ne!

Ručnu mikser za jaja s dvije povezane mutilice koje se okreću u suprotnim smjerovima izumio je 1870-e Turner Williams iz Providence (Rhode Island) ([SAD patent #103811](#)). To je bilo unapređenje ranijih rotirajućih miksera za jaja koji su se sastojali od samo jedne mutilice.

Električni tramvaj

Da li je Granville Woods izumio električni tramvaj, nadzemnu žicu koja ga napaja, ili kotačić koji je spojen na nadzemnu žicu, 1888-e? Ne!

Dr. Werner von Siemens je demonstrirao svoj električni tramvaj Elektromote, blizu Berlina 29. travnja 1882-e. Dva električna motora na vozilu dobivala su napajenje preko kontaktnih kotača koji su se kotrljali na par nadzemnih žica. Čini se da je najraniji patent električnog tramvaja u SAD-u onaj Eugenea Cowles-a (#252193 iz 1881-e), nakon kojeg slijedi Dr. Joseph R. Finney (#268476 iz 1882-e) koji je radio na [eksperimentalnom tramvaju](#) pokraj Pittsburga, u ljeto 1882-e. Početkom godine 1885-e, John C. Henry izradio je u Kansas City-u prvi električni tranzitni sistem sa nadzemnom žicom koji je ušao u uobičajenu upotrebu u SAD-u. Belgijanac Charles van Depoele, koji je zadobio više od [240 patenata](#) iz tehnologije električnih tramvaja i ostalih polja, postavio je do 1887-e tramvajske linije u [nekoliko sjeveroameričkih gradova](#). U veljači 1888-e, tramvajski sistem kojeg je dizajnirao Frank Sprague počeo je djelovati u Richmondu (Virginija). Sprague-ov sistem postao je [trajni prototip](#) za električne ulične tramvaje u SAD-u.

Dizalo

Alexander Miles 1887-e? Ne! Da li je Miles prvi patentirao samozatvarajuća vrata dizala? Ne!

Dizala na parni pogon su se upotrebljavala u Engleskoj do 1800-e. „Sigurnosno dizalo“ Elisha-e Graves Otis iz 1853-e spriječavao je da kabina padne ako pukne uže, i time popločala put prvim komercijalnim putničkim dizalima, instaliranim u New York's City Haughwout Department Store 1857-e. Prvo električno dizalo pojavljuje se u Njemačkoj u Mannheimu, godine 1880-e, kojeg je izradila njemačka firma Siemens and Halske. Samozatvarajuća osovinska vrata izumio je J. W. Meaker 1874-e („Unapređenje samozatvarajućih (palubnih) otvora,“ SAD patent #147853). Vidjeti: [Elevator timeline](#).

Najbrže računalo/računanje

Da li je Philip Emeagwali odgovoran za najbrže svjetsko računalo ili računanje iz 1989-e? Da li je osvojio „Nobelovu nagradu za računanje“? Da li je on „otac Interneta“? Ne!

Najbrže izvršenje računalne aplikacije iz 1989-e, bilo je ono od 6 biliona operacija s pomičnom točkom po sekundi (6 Gflops), kojeg je postigla ekipa s Mobil and Thinking Machines Corp. na 64 000 procesoru „Connection Machine“ kojeg je izumio Danny Hillis. To je bilo gotovo dvostruko više od Emeagwali-jevog 3.1 Gflops računanja. Ekvivalent Nobelovoj nagradi za računanje je Turing Award, koju Emeagwali nikad nije dobio. [Više...](#)

Požarne stepenice

Joseph Winters 1878-e? Ne!

Winterove „požarne stepenice“ bile su ljestve postavljene na vagon. Prva takva čudna naprava patentirana u SAD-u bila je rad Williama P. Withey-a iz 1840-e (SAD patent #1599). Tip požarnih stepenica s ljestvama „škarastog“ oblika, sličniji Wintersovom patentu, izumili su 1849-e Hüttman i Kornelio (SAD patent #6155). Jedne od prvih požarnih stepenica uopće izumljene su u Engleskoj osamnaestog stoljeća:

1784-e, Englez Daniel Maseres, izumio je stroj nazvan požarne stepenice, koji je, pričvršćen o prozor, omogućavao svakome da siđe na ulicu bez ozljede.

Benjamin Butterworth, *Growth of Industrial Art*, 1888-e.

Do 1888-e SAD su dodijelile 1099 patenata u vezi požarnih stepenica „raznih oblika, i svakog mogućeg materijala“(Butterworth).

Aparat za gašenje požara

Thomas J. Martin 1872-e? Ne!

Godine 1813-e, kapetan britanske vojske George Manby kreirao je prvi poznati prenosivi aparat za gašenje požara: dvije stope visok bakreni cilindar zapremnine 3 galona vode i koristio je stlačeni zrak kao pogon. Jedan od najranijih aparata za gašenje koji su koristili kemijska sredstva a ne samo vodu, izumio je 1849-e Englez William Henry Phillips, koji je patentirao svoj „gasitelj požara“ u Engleskoj i SAD-u (SAD patent #7269).

Dodaci hrani, sušeno meso

Lloyd Hall je „odgovoran za proizvode od sušenog mesa, začine, emulzije, pekarske proizvode, proteinske hidrolizate i mnoge druge proizvode koji održavaju našu hranu svježom i ukusnom“? Ne! Hall je „revolucionirao industriju pakiranja mesa“? Ne!

Hall nije uveo glavnu vrstu dodataka, pogotovo ne soli iz sušenog mesa (koje su poznate od davnina), proteinske hidrolizate (popularizirane 1886-e od strane Juliusa Maggi-ja kao pojačivače okusa), emulgatore i antioksidante (lecitin se, npr. koristio za obje namjene prije nego je Lloyd Hall imao ikakvih patenata u proizvodnji hrane). Takozvani revolucionarni proizvod od sušenog mesa kojeg je prodavao Hallov

poslodavac je prvenstveno izumio Karl Max Seifert; broj Seifert-ovih patenata je otisnut izravno na pakiranjima. Hallov glavni doprinos ovom proizvodu bio je u smanjivanju njegove sklonosti zgrudnjavanju tijekom skladištenja. Detalji: [Lloyd Hall myth](#).

Nalivpero

W. B. Purvis 1890-e? Ne!

Prvo nalivpero vjerojatno nalazimo u arapskom tekstu iz 969-e p.n.e.; detalji instrumenta nisu poznati. Francusko „Bion“ pero pojavljuje se 1702-e, i predstavlja najstarije nalivpero koje i dalje postoji. Kasniji modeli uključuju pero John Scheffera iz 1819-e, vjerojatno prvo koje se masovno proizvodilo; zatim pero Jacoba Parkera iz 1832-e koje se samo punilo; te poznato pero Lewisa Watermana iz 1884-e (SAD patenti #293545, #307735). [Rana povijest nalivpera](#).

Stalak za lopticu za golf

Dr. George Grant 1899-e? Ne!

Dvojica Škota, William Bloxsom i Arthur Douglas, dobili su prvi svjetski patent za stalak za golf lopticu. Njihov gumeni stalak imao je cilindrični ili račvasti držač za lopticu koji je stajao na ravnoj podlozi. Tri godine kasnije, također iz Britanije, došao je prvi patentirani klinasti stalak, koji se zabijao u zemlju umjesto da samo stoji na njoj. Izumio ga je Percy Ellis, prodavao se pod nazivom „Perfectum.“ Poznati moderni dizajn stalka sa vrhom u obliku dimnjaka, konkavnom gornjom površinom i uskim tijelom izumio je 1921-e američki zubar William Lowell.

Četka za kosu

Lyda Newman 1898-e? Ne!

Rani SAD patent za prepoznatljivu modernu četku za kosu dodijeljen je Hugh Rock-u 1854-e, iako su zasigurno četke za kosu postojale mnogo prije US Patent Office-a. Tvrdnja da je četka Lyde Newman bila prva sa „sintetičkom dlakom“ je pogrešna: njezin patent ne spominje sintetičke dlake i ima veze samo s novim načinom odvajanja ruke od glave. Osim toga, četku za kosu koja ima „elastične žičane zupce“ u kombinaciji s prirodnim dlakama je već 1870-e patentirao Samuel Firey (SAD #106680). Najlonske zupce nije bilo moguće proizvesti do izuma najlona 1935-e.

Halogena svjetiljka

Frederick Mosby? Ne!

Originalni patent za volframovu halogenu svjetiljku (SAD #2883571; dvadeset-prvi travnja 1959-e) je dodijeljen [Elmeru G. Fridrichu](#) i Emmett H. Wiley-u iz General Electric-a. Ta dvojica su izradila radni prototip još 1953-e. Fred Mosby je bio dio GE tima koji je učinio da prototipna svjetiljka bude proizvod za tržište, ali nije bio odgovoran za originalnu halogenu svjetiljku ili za njezin koncept.

Pečat

William Purvis 1883-e? Ne!

Najraniji poznati poštanski pečat je koristio Henry Bishop, ministar pošte Velike Britanije godine 1661-e. Pečat bi na omotnicu otisnuo polukrug s danom i mjesecom. Ovo se često nazivalo „Bishopovom oznakom“. Vidjeti: "[Bishop marks](#)".

Peć za grijanje

Alice Parker 1919-e? Ne!

U podnim grijačim sistemima koje su izradili stari Rimljani, topli zrak iz peći kružio je ispod poda i uz kanale u zidovima, razmještajući tako ravnomjerno toplinu u zgradi. Jedan od najpoznatijih grijačih sistema u novijoj povijesti je željezna peć poznata kao „Franklin peć“, imenovana po svome navodnom izumitelju Benjaminu Franklinu oko 1745-e. SAD su do 1888-e podijelile preko 4000 patenata za grijaće peći i štednjake (Benjamin Butterworth, *Growth of Industrial Art*, 1888-e).

Potkove

Oscar E. Brown 1892-e? Ne!

Neki izvori na internetu, ako nisu toliko neuki da kažu da je Brown izumio prvu potkovu ikada, će ga barem pokušati kreditirati za prvu duplu ili mješanu potkovu od dva sloja: jednim trajnim, a drugim pomoćnim slojem koji se može ukloniti i zamjeniti kada se podere. Međutim, u SAD-u je već bilo [39 ranijih patenata](#) za potkove istog koncepta. Prvi od njih je dodijeljen 1861-e J. B. Kendallu iz Bostona, patent #33709.

Sladoled

Augustus Jackson 1832-e? Ne!

Začinjeni led nalik šerbetu bio je poznat u Kini u davnim vremenima. U Europi, proizvod sličan šerbetu je u šesnaestom stoljeću evoluirao u sladoled, a oko godine 1670-e ili tu negdje, Café Procope u Parizu je ponudio gostima kremasti smrznuti mliječni desert. Prvi pisani zapis o sladoledu u Novom Svijetu dolazi od pisma iz 1700-e, koje potvrđuje da je guverner Marylanda William Bladen poslužio svoje goste. Godine 1777-e, u njujorškom Gazette slastičar Philip Lenzi reklamirao je prodaju sladoleda. [Povijest sladoleda](#).

Daska za glačanje

Sarah Boone 1892-e? Ne!

Od nekoliko stotina SAD patenata u vezi dasaka za glačanje dodijeljenih prije Sarah Bone, prvih troje otišlo je Williamu Vandenburgu 1858-e (patenti #19390, #19883, #20231). Prva američka žena izumiteljica daske za glačanje je vjerojatno Sarah Mort iz Daytona (Ohio), koja je 1866-e dobila patent #57170. Godine 1869-e, Henry Soggs iz Kolumbusa (Pennsylvania) zaslužio je SAD patent #90966 za dasku za glačanje koja

Podsjeća na moderni tip, ima sklopive noge, prilagodljivu visinu i navlaku. Još jedan lijep primjer daske za glačanje modernog izgleda je ona J. H. Mallory-a iz 1871-e, patent #120296. [Detalji...](#)

Laserska kirurgija mrene na oku

Patricia Bath je transformirala očnu kirurgiju "izumivši prvi laserski uređaj za mreću na oku 1986-e? Ne!

Korištenje lasera za liječenje mreće na oku počelo se razvijati sredinom sedamdesetih godina prošlog stoljeća. M. M. Krasnov iz Rusije [izvještava o prvom takvom postupku](#) 1975-e. Jedan od najranijih SAD patenata u vezi uklanjanja mreće (#3982541) je dodijeljen Francisu L'Esperance-u 1976-e. Kasnijih godina, brojni eksperimentisti radili su nezavisno na laserskim uređajima za uklanjanje mreće, uključujući Daniela Eichenbauma, čiji je rad postao osnova Paradigm Photon™ uređaja; i Jacka Dodicka, čiji je Dodick Laser PhotoLysis System konačno postao prva laserska jedinica koja je u SAD-u dobila FDA odobrenje za uklanjanje mreće. Ipak, za većinu operacija mreće i dalje se koriste ultrazvučni uređaji, a ne laseri. [Detalji...](#)

Kosilica

John Burr 1899-e? Ne!

Engleski inženjer Edwin Budding izumio je prvu rotirajuću kosilicu (s oštricama poredanima u cilindričnoj šablوني) i patentirao ju je u Engleskoj 1830-e. Godine 1868-e SAD su izdale patent #73807 Amariahu M. Hillsu iz Connecticuta, koji je 1871-e osnovao Archimedean Lawn Mower Co. Do 1888-e, US Patent Office dodijelio je 138 patenata za kosilice. Bez sumnje bilo ih je i više dok Burr nije dobio svoj patent 1899-e. Neki autori internetskih stranica bi htjeli da je Burr izumio prvu "rotirajuću" kosilicu, sa rotirajućom oštricom smještenom u sredini. Ali njegov patent #624749 pokazuje još jednu verziju stare kosilice, koja se razlikuje samo po nekoliko detalja od Buddingovog originala.

Prskalica za travnjak

J. H. Smith 1897-e? Elijah McCoy? Ne!

Prvi SAD patent naslovljen sa „prskalica za travnjak“ je dodijeljen J. Lessleru iz Buffala 1871-e (#121949). Rane primjerke rotirajućih prskalica za travnjak na vodu patentirali su J. Oswald 1890-e (#425340) i J. S. Woosley 1891-e (#457099) među bezbroj drugih. Smithov patent pokazuje samo još jednu rotirajuću prskalicu, a McCoyev patent bio je za [prskalice u obliku kornjače](#).

Poštanski sandučić

P. Downing izumio javni poštanski sandučić 1891-e? Ne! George Becket izumio privatni poštanski sandučić 1892? Ne!

[Poštanska služba SAD-a](#) tvrdi da su se „Ulične kutije za prikupljanje pošte počele

pojavljivati u većim (američkim) gradovima do 1858-e.“ U Europi su se pojavili još ranije, prema povjesničaru Laurinu Zilliacusu:

Poštanski sandučići kakve znamo danas izvorno su se pojavili na ulicama belgijskih gradova 1848-e. U Parizu su došli dvije godine ranije, dok je Engleska dobila svoje „stupne kutije“ 1855-e.

Laurin Zillacus, *Mail for the World*, str. 178 (New York, J. Day Co., 1953.)

Iz iste knjige (str.178), „Privatni poštanski sandučići su izumljeni u SAD-u otprilike 1860-e.“ Konačno, kutije za poštu bile su opremljene unutrašnjim poklopcima koji su služili da spriječe znatiželjnike da kopaju po hrpi pošte. Prvi od mnogo SAD patenata za takvu svrhu dodijeljen je 1860-e Johnu Northu iz Middletowna (Connecticut) (SAD patent #27466).

Mop za čišćenje

Thomas W. Stewart 1893-e? Ne!

Mopovi su postojali mnogo, mnogo prije 1893-e. Koliko točno ranije je teško za odrediti. Uzimajući u obzir moderno doba, nalazimo da su SAD dodijelile prvi patent za mop (#241) 1837-e Jacobu Howe-u, nazvan „Konstrukcija glave mopova i načini njihovog pričvršćenja na drške“. Jedan od prvih patentiranih mopova s ugrađenim cjedilom bio je onaj koji su 1859-e izumili H.&J. Morton (SAD #24049).

Mop iz Stewartovog patenta #499402 imao polugom upravljaju sponu za „držanje krpe mopa“; poluga buhe mehanizam z cijedenje, kao što je netočno navedeno na određenim web-stranicama. Drugi izumitelji već su patentirali mopove s polužno upravljanim sponama, gdje je jedan od prvih onaj Greenleaf Stackpole-ov iz 1869-te (US patent #89803).

Bušilica za papir (perforator)

Charles Brooks 1893-e? Ne! Da li je bila prva s kutijom za hvatanje komadića papira? Ne!

Prvi numerirani SAD patent za ručnu bušilicu papira bio je #636, dodijeljen Solymanu Merricku 1838-e. Robert James Kellett dobio je prva dva SAD patenta za bušilicu sa sakupljačem komadića papira 1867-e (patent #65090) i 1868-e (#79232).

Šiljilo za olovke

John Lee Love 1897-e? Ne!

Francuz Bernard Lassimone iz Limogesa izumio je jedno od najranijih oštrila, osiguravši Francuskoj patent broj 2444 godine 1828-e. Pretka ručnih šiljila dvadesetog stoljeća patentirao je G. F. Ballou 1896-e (SAD #556709) a na tržište uvelo A. B. Dick Company kao „[Planetary Pencil Pointer](#)“. Dok bi korisnik držao olovku mirno i okretao ručicu, dva glodala bi se vrtjela oko vrha olovke i naoštrila ga.

Love-ov patent #594114 pokazuje varijaciju drugačije vrste oštrila, gdje bi netko okretao samu olovku u stilu miješanja. Raniji uređaj slične vrste je 1888-e osmislio G. H. Courson (patent #388533), te prodao pod imenom „President Pencil Sharpener.“

Nekoliko drugih primjera šiljila iz 19-og stoljeća:

[Early Mechanical Pencil Sharpeners](#)

[Mechanical Pencil Sharpener Gallery ~ 1884-1899](#)

Stroj za trajnu frizuru

Marjorie Joyner 1928-e? Ne!

To bi bio njemački frizer [Karl Ludwig Nessler](#) (također poznat kao Charles Nestlé) najkasnije 1906-e.

Stroj za poštanske žigove i otkazivanje

William Barry 1897-e? Ne!

Pokušajte s [Pearson Hill-om](#) iz Engleske, iz 1857. Hill-ov stroj obilježavao je poštanske marke vertikalnim linijama i datumom slanja. Do 1892. poštanski uredi u SAD-u koristili su nekoliko brendova strojeva, uključujući onaj koji je mogao otkazati, obilježavati marke, brojati i složiti više od 20 000 komada pošte po satu (Marshall Cushing, Story of Our Post Office, Boston: A. M. Thayer & co., 1892., str. 189 – 191).

Tiskarski stroj

W.A. Lavalette izumio je „napredni tiskarski stroj“ 1878-e? Ne!

Tisak pokretnim slovima prvi put se pojavilo u istočnoj Aziji. U Europi, oko 1455., Johann Gutenberg usvojio je vijčanu prešu korištenu u druge svrhe, kao što je pravljenje vina, i kombinirao ju s metalnim pločicama na kojima su se nalazila slova, te s tiskarskom tintom na uljnoj bazi. Značajniji napredak nakon Gutenberga uključivao je valjkasti tiskarski stroj (1811-e) Frederick Koenig-a i Andreas Bauer-a, zatim rotacijski stroj za tisak (1846-e) Richard M. Hoe-a, te tiskarski stroj (1865-e) William Bullock-a. Veći napredak ne uključuje Lavalette-ov patent, koji je bio samo jedan od 3268 tiskarskih patenata koji su dodijeljeni u SAD-u do 1888. godine (Butterworth, *Growth of Industrial Art*, 1888-e). [Poboljšanja nakon Gutenberga](#).

Brodski propeler

George Tolivar ili Benjamin Montgomery? Ne!

John Stevens konstruirao je 1804-e brod s dvostrukim propelerima pogonjenih parom, što je prva poznata primjena broskog propelera za brodsku propulziju. Drugi poznati pioniri ranih 1800-ih godina uključivali su Sir Francis Pettit Smith-a iz Engleske i švedskog konstruktora brodova John Ericsson-a (US patente #588) koji je kasnije konstruirao USS Monitor.

Hladnjak

Thomas Elkins 1879-e? John Stanard 1891-e? Ne!

Oliver Evans izložio je 1805-e mehanički hadnjak čiji se rad temeljio na ciklusu komprimiranja pare, a Jacob Perkins izradio je funkcionalni stroj 1834-e. Dr. John Gorrie osmislio je zračno cirkulirajući rashladni sustav oko 1844-e, kojeg je postavio u bolnicu u Floridi. 1850-ih Alexander Twining u SAD-u i James Harrison u Australiji koristili su mehaničko hlađenje za proizvodnju leda u komercijalne svrhe. Negdje u isto vrijeme, braća Carré iz Francuske doveli su razvoj do apsorpcijskih rashladnih sustava. [Detaljnija kronologija](#).

Standardov patent ne opisuje rashladni stroj, već staromodnu rashladnu torbu – izoliranu kutiju u koju se postavlja led koji hladi unutrašnjost. Kao takav, to je bio „hladnjak“ [u starom smislu](#), koji je uključivao ne-mehaničke hladnjake. Elkins je stvorio slični hladnjak niske tehnologije, priznajući u svom patentu #221222 „Svjestan sam da je hlađenje tvari zatvorenih u poroznu kutiju ili staklenku čija se vanjska površina vlaži, stari i dobro poznati postupak.“

Rotacijski stroj

Andrew Beard 1892-e? Ne!

The Subject Matter Index of Patents izdan od strane Patentnog ureda SAD-a, od 1790-e do zaključno 1873-e, broji 394 patenta o „rotacijskom stroju“ između 1810-e i 1873-e. Wankelov motor, rotacijski motor s unutarnjim izgaranjem, s četiri takta, datira iz 1954-e. [Povijest rotacijskog stroja od 1588-e na ovamo](#).

Navojni priključak za žarulju

Lewis Latimer? Ne!

Najraniji dokaz za osnovni oblik navojnog priključka za žarulju je crtež u bilježnici Thomas Edisona s datumom 11. rujna 1880-e. To nije djelo Latimera, iako:

Dugogodišnji Edisonovi suradnici, Edward H. Johnson i John Ott su bili prvotno odgovorni za konstrukciju priključaka u jesen 1880-e. Njihov rad rezultirao je navojnim priključkom vrlo sličnim onome koji se danas naširoko koristi.

R. Friedel and P. Israel, Edison's Electric Light: *Biography of an Invention*, (New Brunswick, NJ: Rutgers Univ. Press, 1986.).

Skica navojnog priključka iz 1880-e prikazana je u gore navedenoj knjizi.

Cjepivo protiv velikih boginja

Onesimus, rob iz 1721-e? Ne! Onesimus je znao za variolaciju, ranu tehniku bakterizacije koja se prakticirala u nekoliko područja na svijetu prije otkrića cjepiva.

Engleski fizičar Edward Jenner razvio je cjepivo protiv velikih boginja 1796-e,

nakon što je otkrio da relativno neškodljiv virus kravljih boginja diže imunitet protiv smrtonosnih velikih boginja. To otkriće dovelo je do iskorinjenja endemskih boginja u svijetu. Cijepljenje se razlikuje od primitivne metode bakterizacije poznate kao variolacija, koja je uključivala namjerno ubacivanje virusa boginja u zdravu osobu s nadom da će izazvati blagi oblik bolesti koji bi osigurao imunitet od daljnje zaraze. Variolacija nije bila rizična samo za pacjenta, već još važnije, za sprečavanje širenja boginja. Poznata još u Aziji do 1000 god. n.e., praksa je došla na Zapad kroz više putova.

Dimnjak za lokomotive

L. Bell 1871-e? Ne!

Čak i prve parne lokomotive, kao što je ona Richarda Trevithicka iz 1804-e, bile su opremljene dimnjacima. Kasniji dimnjaci su imali žičane mreže koje su sprečavale da opasne iskre izlijeću. Stranica 115 knjige John H. White-a mlađeg, *American Locomotives: An Engineering History, 1830. – 1880.*, (izdanje iz 1997-e) prikazuje kompozicijsku sliku koja pokazuje 57 različitih tipova dimnjaka sa zaštitama od iskri osmišljenih prije 1860.

Peć parnog kotla

Granville Woods 1884-e? Ne!

Parni kotao je naravno star koliko i sam parni stroj. The Subject Matter Index of Patents izdan od strane Patentnog ureda SAD-a, od 1790-e do zaključno 1873-e, broji nekoliko stotina varijanti i poboljšanja parnog kotla, uključujući revolucionarni kotao s vodenom cijevi, patentiran 1867-e od strane američkih izumitelja George Herman Babcock-a i Stephen Wilcox-a.

Čistač ulica

Charles Brooks 1896-e? Ne!

Brooks-ov patent bio je za modificiranu verziju čestog tipa čistača ulica koji je tad već dugo bio poznat, sa rotirajućom četkom koja je pšometala otpad na pokretni elevatorski remen i preko njega u kantu za smeće. U SAD-u su se čistači ulica počeli patentirati u 1840-ima, a do 1900-e Patentni ured podjelio je oko 300 patenata za takve strojeve. [Detalji...](#)

Superpunjač za automobile

Joseph Gammel/Gamell 1976-e? Ne!

Gotlieb Daimler je 1885-e primio njemački patent za prednbijanje (superpunjač) motora s unutrašnjim izgaranjem. Louis Renault je patentirao centrifugalni superpunjač u Francuskoj 1902-e. Rani trkaći automobil sa superpunjačem izradio je Lee Chadwick iz Pottstowna u Pennsylvaniji, 1908-e, a prema izvještaju mogao je doseći brzinu od 160 km/h. [Povijest superpunjenja.](#)

Zahod

T. Elkins 1897-e? Ne!

Smatra se da su Minojci s Krete izumili zahod s vodenim ispiranjem prije nekoliko tisuća godina; međutim, vjerojatno ne postoji izravna nasljedna veza njega i moderne inačice koja se razvila prvenstveno u Engleskoj počevši od kraja šesnaestog stoljeća, kada je Sir John Harrington osmislio takav stroj za svoju kumu kraljicu Elizabetu. Godine 1775-e Alexander Cummings patentirao je zahod u kojem bi malo vode ostajalo nakon svakog ispiranja, time potiskujući miris odozdo. „WC“ je nastavio evoluirati, a 1885-e, Thomas Twyford nam je osigurao keramički WC iz jednog dijela kakvog poznajemo danas. [Tko je izumio WC?](#)

Zahod za željezničke vagona

Lewis Latimer 1874-e? Ne!

William E. Marsh mlađi iz New Jersey-a dobio je patent SAD-a #95597 za „Unapređenje WC-a za željezničke vagona“ pet godina prije Latimerovog patenta iz 1874-e s istim nazivom. Marsh-ova specifikacija patenta sugerira da je WC, odnosno zahod, u željezničkim vagonima bio u upotrebi već ranije:

U zahodima željezničkih vagona, hladnoća i vjetar, posebno u vlakovima koji su u pokretu, vrlo su neprijatni... Moj izum služi uklanjanju ovih neugodnih značajki...

W. Marsh, US patent #95597, 1869.

Tricikl

M.A. Cherry 1886-e? Ne!

U Njemačkoj, otprilike godine 1680-e, paraplegični urar Stephan Farffler izradio je svoj vlastiti tricikl kada su mu bile 22 godine. Dizajnirao ga je tako da bi se na njemu pedaliralo rukama, iz očitih razloga. [Povijest tricikla.](#)

Pokazivači smjera

Richard Spikes 1913-e? Ne! Da li je 1913-e Pierce arrow sudjelovao sa Spikes-om? Ne!

Električni pokazivači smjera smišljeni su rane 1907-e ([US patent #912, 831](#)), ali nisu bili u široj ponudi proizvođač automobila do kasnih 1930-ih, kada je GM razvio svoju vlastitu verziju i postavio ih na Buick-e. Muzej Piercea Arrow-a u Buffalu, NY, poriče da je Arrows ponudio svoje pokazivače smjera 1913-e.

Pisaća mašina

L.S. Burridge & N.R. Marshman 1885-e? Ne!

Henry Mill, engleski inženjer, je bio prvi koji je 1714-e patentirao osnovnu ideju

pisaće mašine. Prva pisaća mašina za koju se uistinu zna da je bila izrađena je ona talijana Pellegrina Turri-a 1808-e. Amerikanci C. L. Sholes i C. Glidden patentirali su 1868-e poznatu QWERT tipkovnicu i plasirali je na tržište 1873-e. Godine 1878-e dodane su tipke koje su omogućile tipkanje i malih i velikih slova. [Povijest pisaće mašine](#).

NEKOLIKO MISLI...

Svake godine tijekom mjeseca Crnačke povijesti, slušamo o svim obojenim genijima u našoj sredini. Svima nam se za facu lijepe sranja u školi, na TV-u itd... Slušamo o tome da nije bilo crnih ljudi koji su izumili semafore da bi se sudarali na raskrižjima. Moramo ostati smirenog lica kada nam govore da crnci nisu izumili dizala još bi uvijek bili zaglavljani na prvom katu. Kao da bijeli ljudi, dovoljno inteligentni da stvaraju, konstruiraju i razvijaju automobile, asfaltirane ceste i sustav međudržavnih autocesta, nisu mogli dokučiti kako izbjeći nalijetanje jednih na druge na raskrižjima. Ili da nitko tko je dovoljno pametan da izgradi nebodere nikad nije mogao dokučiti kako da dođe na viši kat bez brilijantnih negroida koji su izumili dizala.

Čak i ako su crnci zaista doprinjeli društvu (zamislite to) izumivši stvari, nešto mi govori da bi Zapadna civilizacija nekako uspjela bez njih. Nažalost za delikatne osjećaje naših hiperosjećajnih obojenih prijatelja, ono što se uči kao činjenice u većini škola i muzeja o njihovim velikim postignućima je potpuno netočno. Čista fikcija. Bijeli ljudi se previše boje etikete rasista da bi stvarno ove apsurdne priče o crnačkoj genijalnosti nazvao sranjem, tako da smo odlučili pomoći sirotim bićima da se osjećaju dobro kada zamišljaju da su zaista oni povukli značajni tehnološki napredak društva.

Moderni crnci misle da je jadno biti dobar u školi i radije bi skupljali pomoć i zahtjevali lakši život na račun bijelih poreznih obveznika. Primjerice, nazad u 1920-ima, crnci, u velikoj većini, znali su da je bolje da daju sve od sebe kako bi održali korak s nama i učili su svoju djecu da će morati raditi dvostruko više od bijelaca, da bi napravili polovicu toga. S obzirom na njihove očite intelektualne nedostatke, to je bilo prilično precizno predviđanje. Također, većina „crnaca“ veličanih za prošla postignuća su barem polovično bijeli, sudeći prema njihovom izgledu. Neki bi čak prošli kao bijelci u našem društvu. Tako, s bijelim genima i prednošću odgoja u bjelački dominantnoj kulturi očekivano je da određeni broj njih pokuša petljati oko tehnologije i da pokušaju izumiti neke stvari. Dok bi trebali dobiti zasluge za to što daju sve od sebe, p ačak i što u nekim slučajevima dobivaju patente, većina tehničkog doprinosa koji su ostvarili nije baš od velike pomoći ili su približne kopije stvari koje su bile patentirane desetljećima prije od strane bijelaca.

Ako su crnci bili geniji, u što nas žele uvjeriti, gdje su afrički znanstvenici, izumitelji i inovatori? Gdje je afrički svemirski program? Ako su crnci bili tako inteligentni, a jedini razlog zašto im nije dobro u američkom društvu je zato što ih mi

sputavamo i uništavamo njihove prilike, vi bi pomislili da bi u svojim rodnim krajevima bili slobodni iskazati svoje intelektualno junaštvo bez da ih ometaju bijeli ljudi. Ipak vidimo da, čak iako je mali broj crnaca doprinjeo društvu, oni su to najviše učinili u našoj zemlji, gdje su sve kulturne i edukacijske prednosti koje mi možemo podijeliti s njima.

Googlajte samo o ovim stvarima i pronaći ćete da web-stranice, muzeji i vjerojatno škola vaše djece ponavljaju ova sranja. Jednom sam čitao na Afro-centričkoj web-stranici na kojoj se tvrdi da su mnogi crnački izumitelji nepoznati zbog toga što su bili robovi u to vrijeme i nisu primili zasluge za svoja tehnološka junaštva. Naravno, ako su robovlasnici preuzeli zasluge za izume svojih robova, kako bi crni ljudi danas znali da se to dogodilo?

Također, čak i ako su robovi i svježe oslobođeni crnci zaista stvorili sve ove stvari, to remeti sve isprike koje crnci iznose ovih dana za njihovu sadašnju neukost, nepismenost i općenitu nesposobnost da se snađu u modernoj bijeloj civilizaciji, zar ne? Mislim, kako mi možete reći da Latrelle ili Shaniqua ne mogu proći svoj prijamni ispit (američki: SAT, op. prev.) zbog rasističke povijesti i tlačenja, a zatim se okrenuti i reći da su crnci zapravo bili pametniji i kreativniji kada su bili u našem vlasništvu? Iscrpljen sam od slušanja njihovog bacanja krivice na ropstvo zbog svega. Gledajte, doveli smo vas ovdje i dali vam poslove. Već odavno. Prebolite to. I prekinite uzimati zasluge za izumljene stvari koje ne možete vjerojatno niti izgovoriti, to vas čini smješnim.

Jeste li ikad primjetili datume na velikoj većini ovih tzv. crnačkih izuma? Kasne 1800-e i rane 1900-e u većini slučajeva. Nije li to u doba kada je u školama vladala segregacija, kao i susjedstvima i skoro svim javnim mjestima? Nisu li tada crnci bili redovno vješani za zločine koje su počinili? Moderni crnci uvijek cvile o danima Jim Crow-a i o tome kako smo ga izopćili i tlačili, ali s druge strane, oni očito žele reći da je tamo postojao veliki val crnih genija koji su jurili okolo izumljujući stvari. Kako je to moguće? Čini se da ovi crnci žele i ovce i novce, jer oni zapravo ne razumiju kako stvari funkcioniraju. Čak i ako su ovi navodni crni izumitelji mogli postići tako velike stvari usprkos segregaciji i tlačenju, zašto svi drugi crnci nisu učinili isto? Ne, oni vrište i izazivaju sukobe i tvrde da ih je segregacija sputavala, tako da smo otvorili cijelo naše društvo za njih misleći da će oni zašutjeti nakratko i pustiti nas na miru, ali ne, nekako ih još uvijek kočimo.

Premda su zanemariva i trivijalna postignuća ovih crnih „izumitelja“, oni su se barem potrudili. Njima je jasno da bi krenuli naprijed moraju izmajmunirati bijelu rasu najbolje što mogu. To je bilo tada kad smo mi stvarno kontrolirali stvari. Danas imamo crnčuge koji jure okolo pokušavajući kontrolirati svoje škole i naselja, a kao posljedica toga tu je visoki stupanj njihove nepismenosti, protuzakonnosti i kriminala, otkako smo ih našli kako jedu svoje bake u Africi prije nekoliko stoljeća.

Koliko god teško bilo američkim crncima da to priznaju, oni dostižu svoj najveći

potencijal u urednim civiliziranim društvima gdje im nije dozvoljeno da imaju bilo kakvu moć ili kontrolu. Drugim riječima, snažna bijela društva. Pokazali su da njihova „talentirana desetina“, kako ih je nazvao W.E.B. DuBois, može napredovati u uvjetima i okolini kakve ne bi nikad mogli stvoriti sami.

PRIJEVOD:

KREATIVISTIČKI POKRET HRVATSKA
2013.